

ДІЯЛЬНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ
В УКРАЇНІ»

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ТАКІ НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ:

Лист МОН № [1/3845-22](#) від 02.04.22 року

Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні .

Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX;

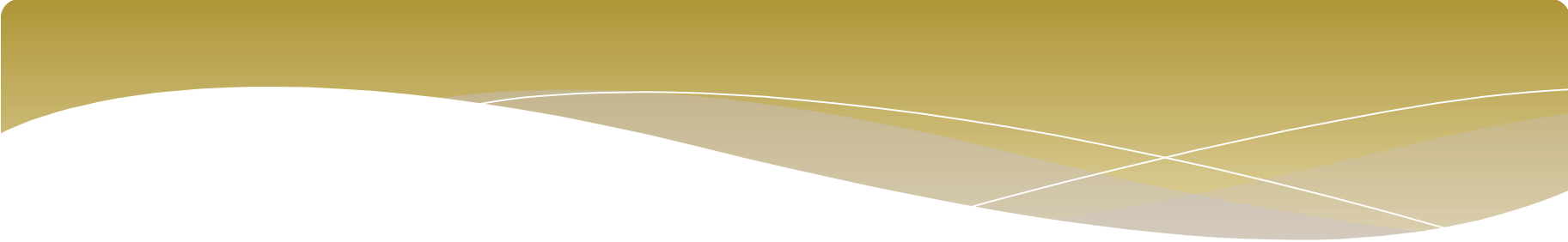
Лист МОН № [1/3475-22](#) від 17.03.2022

«Про зарахування до закладів дошкільної освіти дітей із числа внутрішньо переміщених осіб».

Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану можна дізнатися з листа МОН № [1/3737-22](#) від 29.03.2022.

Питання організації освітнього процесу у закладах освіти регламентовано листом МОН № [1/3371-22](#) від 06.03.2022 «Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій».

[Базовий компонент дошкільної освіти](#) (2021), як стандарт дошкільної освіти, є актуальним у будь-який час. Він утверджує політику держави у галузі дошкільної освіти. Заклади дошкільної освіти мають відповідати його вимогам і під час дії воєнного стану.

-
- ❑ «Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану» *(Додаток 1)*

 - ❑ «Щодо здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайної ситуації» *(Додаток 2)*

 - ❑ «План дій вихователя закладу дошкільної освіти у випадку надзвичайної ситуації» *(Додаток 3)*

«Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану»

*Додаток 1
до листа МОН від 02.04.2022 № 1/3845-22*

Перший розділ :

Інформація про організацію освітнього процесу в закладах дошкільної освіти під час дії правового режиму воєнного стану.

- очний
- дистанційний
- змішаний

Другий розділ:

Про організацію освітнього процесу на всіх рівнях освіти.

Третій розділ :

Рекомендації щодо участі інститутів післядипломної педагогічної освіти, керівників, вихователів та батьків у забезпеченні якості дошкільної освіти в умовах війни.

Четвертий розділ:

Систематизовано корисні покликання для педагогів, батьків щодо роботи з дітьми дошкільного віку у воєнний час.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ:

- організація психологічної, методичної підтримки педагогічних працівників;
- підтримка дітей та батьків у складних ситуаціях;
- організація освітнього процесу з дітьми раннього та дошкільного віку;
- налагодження зв'язків і підтримка педагогічного партнерства ЗДО з батьками вихованців, представниками територіальних громад;
- надання різних видів психолого-педагогічної підтримки дітям, батькам;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу дітей, зокрема й з особливими освітніми потребами.

ОЗНАЧЕНІ ЗАВДАННЯ МАЮТЬ РЕАЛІЗУВАТИСЯ НА РІЗНИХ РІВНЯХ

На державному рівні

20 березня 2022 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану». Він створює умови для відновлення якісного та безпечного освітнього процесу в умовах воєнного стану. Державні гарантії педагогічним і науково-педагогічним працівникам визначає нова стаття 57¹ [Закону України «Про освіту»](#).

НА САЙТІ МОН :

«Сучасне дошкілля під крилами захисту»

Дитячий онлайн-садок НУМО з відеозаняттями для дітей віком від 3 до 6 років (ЮНІСЕФ разом із МОН України). Всі випуски доступні до перегляду на YouTube-каналах МОН та ЮНІСЕФ і на платформі MEGOGO.

Поради з надання першої психологічної допомоги людям, які пережили кризову подію.

Поради від експертів ЮНІСЕФ «Як підтримати дітей у стресових ситуаціях».

Інформаційний комікс для дітей «Поради від захисника України».

Хрестоматія для дітей дошкільного віку “Моя країна – Україна” з національно-патріотичного виховання.

На регіональному та місцевому рівнях

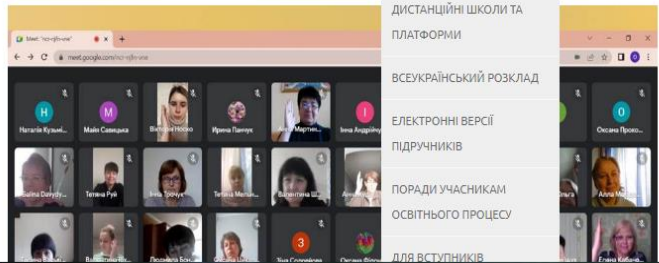
- забезпечення матеріально-технічних умов для надання якісних освітніх послуг;
- зарахування до ЗДО дітей раннього та дошкільного віку з числа внутрішньо переміщених осіб за місцем тимчасового проживання;
- залучення донорів з метою мобілізації фінансових та інших ресурсів із різних джерел для реалізації соціально та освітньо значущих неприбуткових проєктів, що спрямовані на захист дітей під час воєнного стану та у повоєнний час;
- налагодження партнерства з громадськими, неурядовими організаціями щодо надання підтримки вихованцям із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, із числа внутрішньо переміщених осіб, а також дітям, які живуть у місцях, розташованих на лінії зіткнення населених пунктів, пережили та переживають травматичні події різного характеру, як-от: розлука з рідними та близькими; тривале очікування звістки про рідну людину, телефонної розмови, зустрічі з рідною людиною; втрата близьких; ночівля у бомбосховищі під час обстрілів; переселення (переїзд), адаптація до нових умов життя тощо;
- організація підвищення кваліфікації та фахової підтримки педагогів з урахуванням сучасних реалій (за затвердженим графіком із запланованим початком і реєстрацією та подовженням терміну завершення на період до 31.05.2022, що дає змогу здобувачам освіти у пролонгованому режимі виконати навчальний план)

- НОВИНИ
 - ПРО НАС
 - ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА
 - ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ**
 - ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ
 - ПРОФЕСІЙНІ СПІЛЬНОТИ
- ІННОВАЦІЙНИЙ ДОСВІД ПЕДАГОГІВ | ШКОЛА ОНЛАЙН | ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ | ПЕДАГОГІВ | ТЕРМІНАЛ КОНСУЛЬТАТИВНИХ ПОСЛУГ
- ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ | СУПЕРВІЗІЯ | СУПРОВІДЗ... | ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ | АКТУАЛЬНО ІНФОРМАТИВНО | УЧИТЕЛЬ РОКУ 2022
- КОНТАКТИ

ПОЧАТКОВА ОСВІТА В УМОВ

Автор admin | 18 Каітня, 2022

О ЧАСУ

0 коментарів

ДЛЯ СЛАБОЗОРИХ

ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ РОЗМІРУ ТЕКСТУ
НАТИСНІТЬ ОДНОЧАСНО КНОПКИ "CTRL" ТА
"+ " НА КЛАВІАТУРІ

На локальному рівні

Першочерговими завданнями ЗДО у воєнний час є:

- ✓ налагодження ефективної комунікації учасників освітнього процесу;
- ✓ відновлення освітнього процесу;
- ✓ зарахування до закладу дітей раннього та дошкільного віку із числа внутрішньо переміщених осіб за місцем тимчасового проживання;
- ✓ організація освітнього процесу в ЗДО для всіх дітей;
- ✓ своєчасне надання керівником ЗДО запиту до засновника щодо наявності проблем і можливих шляхів їх вирішення;
- ✓ створення у ЗДО безпечних умов для всіх учасників освітнього процесу;
- ✓ створення умов для підвищення фахового рівня педагогічних працівників щодо організації освітнього процесу за дистанційною та змішаною формами організації освітнього процесу й надання педагогічної підтримки дітям раннього та дошкільного віку, у тому числі й з особливими освітніми потребами, їхнім батькам;
- ✓ здійснення інформаційної підтримки та психологічного супроводу учасників освітнього процесу;
- ✓ здійснення співпраці з інклюзивними ресурсними центрами (далі - ІРЦ);
- ✓ застосування інструментів управлінської діяльності для вирішення надзвичайних ситуацій

Працівники ЗДО мають надавати підтримку інформаційну, методичну, консультативну дітям та їхнім сім'ям:

- ✓ сприяти організації комунікації дітей та їхніх батьків з іншими членами громади;
- ✓ створювати безпечний соціально-освітній простір;
- ✓ адаптувати освітній процес в умовах війни з урахуванням ситуацій, що склалися;
- ✓ добирати форми і методи взаємодії між учасниками освітнього процесу відповідно до конкретної ситуації кожного;
- ✓ володіти інформацією щодо ресурсного забезпечення освітнього процесу в умовах дистанційної роботи;
- ✓ володіти навичками організації та проведення онлайн-заходів;
- ✓ налагоджувати комунікацію з учасниками освітнього процесу в телефонному режимі, через листування електронною поштою тощо.

Технологічні аспекти організації комунікації з учасниками освітнього процесу.

Основними формами онлайн-комунікацій є:

- відеоконференція, форум, чат, блог, електронна пошта, анкетування, соціальні мережі.
- розміщення на сайті ЗДО завдання і рекомендації для батьків щодо роботи з дітьми, відповідно до їхнього віку;
- створення груп із батьками, вихователями, психологами в соціальних мережах **Viber, Telegram, WhatsApp** тощо для отримання інформаційно-освітніх та психолого-педагогічних послуг;
- використання електронних платформ **Zoom, GoogleMeet, Google Classroom, Microsoft Teams** та ін.

Рекомендації для керівників ЗДО

- 1.** Керуватися положеннями нормативних документів щодо організації діяльності ЗДО, організації освітнього процесу, створення безпечного освітнього середовища у закладі в умовах військових дій. Покликання на нормативні документи, зазначені у цьому документі.
- 2.** За можливості своєчасно видавати внутрішні накази, що регламентують організацію роботи ЗДО в умовах воєнного стану.
- 3.** Оповідати учасників освітнього процесу про виникнення надзвичайної ситуації; інформувати про межі поширення, наслідки, способи та методи захисту, а також про дії у зоні можливої надзвичайної ситуації відповідно до алгоритму дій та інструкцій з безпеки життєдіяльності в умовах воєнного стану.
- 4.** У разі безпосередньої загрози життю та здоров'ю учасників освітнього процесу у ЗДО вводити в дію плани евакуації учасників освітнього процесу.
- 5.** Розробляти план заходів консультативної, методичної, організаційно-педагогічної роботи з батьками вихованців у період військовий дій.
- 6.** Надавати інформацію та поширювати інформаційно-освітні матеріали оновленого довідника «У разі надзвичайної ситуації або війни», в якому зібрані поради, як захистити себе у надзвичайній ситуації.

7. Організувати зворотний зв'язок з працівниками ЗДО та батьками вихованців через сайту закладу, електронну пошту або інші соціальні мережі, засоби зв'язку.

8. Створювати умови для отримання якісної дошкільної освіти усіма дітьми, які відвідують ЗДО, а саме: проводити освітню, просвітницьку, роз'яснювальну роботу серед педагогів, батьків про важливість організації освітнього процесу у закладі з використанням різних форм організації освітнього процесу; мотивувати педагогів, дітей та їхніх батьків на співпрацю та успіх. У фокусі особливої уваги мають бути діти передшкільного віку (5-6 років) та діти з особливими освітніми потребами.

9. Надавати освітні послуги із застосуванням різних форм організації освітнього процесу в ситуації, коли ЗДО повністю або частково припиняє діяльність у зв'язку з військовими діями, з використанням дистанційної та змішаної форми організації освітнього процесу.

Дистанційна форма освіти – це організація освітнього процесу із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій у зручний для здобувачів освіти спосіб і час.

Змішана форма освіти – це поєднання традиційної очної форми освіти з дистанційною.

10. Розміщувати на вебресурсах ЗДО методичні кейси, банк розвивальних ігор та вправ із різних напрямів виховання та розвитку дітей дошкільного віку, відео заняття, описи та алгоритми проведення дослідів та експериментів тощо задля організації пізнавально-дослідницької діяльності дітей, забезпечення їхнього повноцінного розвитку.

11. Створення й підтримка у ЗДО безпечного психологічного, фізичного, безбар'єрного середовища для всіх учасників освітнього процесу. З цією метою можна скористатися матеріалами методичного посібника [«Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід»](#), порадики для педагогів ЗДО [«Середовище, що належить дітям»](#).
питування (усного або письмового).

12. Вивчати потреби і запити батьків щодо надання освітніх послуг для подальшого планування індивідуальної освітньої траєкторії дітей дошкільного віку в період війни за допомогою онлайн о

13. Підтримувати потенціал вихователів та створювати умови для його розвитку з питань організації дистанційної та змішаної форми освітнього процесу, психолого-педагогічного супроводу дітей та їхніх батьків в умовах війни, створення розвивального середовища тощо.

14. Організовувати систематичне навчання для працівників ЗДО з питань організації продуктивної взаємодії з дітьми та їхніми батьками у період війни; формування стресостійкості учасників освітнього процесу в умовах невизначеності; використання варіативних, інноваційних форм роботи з дітьми під час війни тощо.

15. Створювати умови для педагогів щодо обміну досвідом з реалізації успішних практик організації пізнавально-дослідницької діяльності, виховання та розвитку дітей у процесі дистанційної/змішаної форми комунікації з вихованцями.

Рекомендації для педагогів ЗДО

1. Організовувати освітній процес з урахуванням воєнної ситуації у населеному пункті (очне, змішане, дистанційне).
2. Враховувати особливості дітей дошкільного віку під час організації освітнього процесу в дистанційному форматі. Такі заняття, у разі згоди батьків, з дітьми молодшого та середнього дошкільного віку проводяться не більше 10 хвилин, старшого дошкільного віку — 15 хвилин.
3. Перевіряти технічне налаштування, обов'язково звертати увагу на налаштування веб-камери, її необхідно встановити на рівень очей або трохи вище, адже діти повинні бачити очі педагога, важливо дивитися у камеру.
4. Під час зйомки прагніть до створення коротких і дидактично продуманих відеороликів. Два п'ятихвилинних відео будуть переглянуті з набагато більшою ймовірністю і корисністю, ніж одне десятихвилинне.
5. Використовуйте режим демонстрації екрану. Простий спосіб створити відеозаняття — це записати показ ваших слайдів. Але не забувайте, що це досить швидкий спосіб втомити дітей, якщо ви не тримаєте екран активним.
Слайди повинні бути рухомими. Додайте більше переходів і анімацій, використовуйте курсор миші або режим малювання, щоб виділити, підкреслити щось важливе на слайді.
6. Співпрацювати та організовувати зворотний зв'язок з батьками дітей, через вебсайт закладу, програми Skype, Viber, WhatsApp, Telegram та соціальні мережі з питань стану здоров'я дитини, особливостей навчання, виховання, розвитку дітей при використанні дистанційного та змішаного видів комунікації. Результати зворотного зв'язку сформуєть основу для планування консультативної та методичної допомоги батькам з різних питань виховання дітей.

- 7.** Інформувати батьків щодо допомоги дітям у подоланні негативних наслідків травмуючих подій та адаптації до нових обставин їхнього життя. Для цього практичні психологи мають вести постійне спостереження за ними, а вихователі — враховувати в освітній роботі дані моніторингу психічного стану дітей, організовувати емоційнопідтримувальну мовленнєву комунікацію, використовувати індивідуально дібраний комплекс технологій психолого-педагогічного супроводу.
- 8.** Формувати бібліотеку онлайн-матеріалів для організації освітнього процесу. Бібліотека може зберігатися у хмарі з подальшим надсиланням доступу усім стейкхолдерам.
- 9.** Використовувати публікації психолого-педагогічного та методичного спрямування, зокрема на сайті МОН [“Сучасне дошкілля під крилами захисту”](https://www.mon.gov.ua/) у Telegram-каналі «Підтримай дитину» <https://t.me/pidtrumaidutuny>.
- 10.** Проводити роботу з батьками щодо [психологічного супроводу дитини](#) у воєнний час, надавати консультативну підтримку щодо [допомоги дітям впоратися](#) з тривожністю під час воєнних дій.
- 11.** Залучати дітей до самостійного виготовлення поробок, малюнків, будь-яких проєктів, адже швидке усвідомлення результату підвищує відчуття спокою і сили.
- 12.** Спостерігати за поведінкою дитини. У разі регресивного стану (відкатування в поведінці та реакціях до більш раннього віку) доречними будуть тілесні ігри та вправи.

Організовувати педагогічний супровід дітей дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та їхніх батьків щодо формування навичок безпечної поведінки, стресостійкості, збереження фізичного, психологічного, емоційного здоров'я із застосуванням освітнього процесу у дистанційному та змішаному форматі.

Умови якісної інклюзивної освіти в умовах дистанційної взаємодії є:

- створення інклюзивного освітнього простору
- проектування освітнього середовища
- надання освітніх, психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг
- забезпечення партнерства вихователя й асистента вихователя
- здійснення моніторингу виконання індивідуальної програми розвитку та задоволення особливих освітніх потреб дітей в умовах дистанційної освіти
- забороняється поширення та демонстрування фрагментів іншим особам без дозволу батьків.

Рекомендації для батьків вихованців

1. Співпрацювати з педагогічними працівниками ЗДО щодо організації освітнього процесу дітей дошкільного віку в дистанційному форматі в умовах війни.
2. Підтримувати зв'язок з вихователями щодо місця перебування та стану здоров'я дитини.
3. Відстежувати негативні наслідки пережитих психотравмуючих подій. Вони можуть проявлятися не одразу, тому дорослі, вихователі та батьки, мають постійно стежити за психоемоційним станом дітей, їхнім самопочуттям, виявляти хвилювання, тривоги. Необхідно звертати увагу на збудливість, тривожність, агресивність, заглиблення в себе. Також слід уважно стежити за здоров'ям дітей, зокрема сном, апетитом, настроєм, частотністю вередування, наріканнями на головний біль тощо. Такі показники загального стану здоров'я дітей переважно є об'єктивними показниками втоми, перевантаження, хвилювання, страхів та проявами наслідків психотравми.
4. Пам'ятати, що щоденне спілкування та спільне проведення вільного часу з дитиною є запорукою її успішного подальшого майбутнього. Для дітей надзвичайно важливо відчувати повну емоційну присутність батьків. З цією метою можна послуговуватися матеріалами, які розміщені на платформі розвитку дошкільнят [НУМО](#), а також на сайті МОН [«Сучасне дошкілля під крилами захисту»](#). Допомогати дитині, якщо в неї щось не виходить, підтримувати її, бути терплячими. Пам'ятати, що педагоги завжди готові до співпраці з питань виховання, розвитку дитини і надання необхідної професійної допомоги, не зволікати й звертатися до них за порадами та рекомендаціями.
5. Дотримуватися режиму дня, звичних ритуалів, що допоможе дитині встановити зв'язок не лише з минулим, а взагалі з життям та безпекою.
6. Сприяти формуванню у дітей навичок безпечної поведінки, використовуючи рекомендовані онлайн матеріали та відео, підготовлені МОН, ДУ «Український інститут розвитку освіти», ЮНІСЕФ.

Нормативно-правова база в умовах воєнного стану в Україні

1. [Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».](#)
2. [Лист МОН № 1/3370-22 від 06.03.2022 «Про оплату праці працівників закладів освіти під час призупинення навчання».](#)
3. [Лист МОН № 1/3454-22 від 15.03.2022 «Про перенесення атестації педагогічних працівників у 2022 році».](#)
4. [Лист МОН №1/3475-22 від 17.03.2022 «Про зарахування до закладів дошкільної освіти дітей із числа внутрішньо переміщених осіб».](#)
5. [Лист МОН №1/3593-22 від 22.03.2022 «Про здійснення публічних закупівель та обслуговування в органах Казначейства в умовах воєнного стану».](#)
6. [Лист МОН №1/3556-22 від 19.03.2022 «Закладам освіти, установам, які вимушені змінити місце розташування у зв'язку з проведенням в місцях їх розташування бойових дій або тимчасовою окупацією території України, необхідно перейти на обслуговування до органів казначейства за новою адресою розташування».](#)
7. [Лист МОН № 1/3737-22 від 29.03. 2022 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».](#)
8. [Лист МОН №1/9-766 від 12.12.2019 «Щодо комунікації з дітьми дошкільного віку з родин учасників ООС/АТО, внутрішньо переміщених осіб та організації взаємодії з їхніми батьками».](#)

Матеріали для педагогів та батьків щодо психолого-педагогічного супроводу дітей дошкільного віку

1. Як заспокоїти дітей під час війни <https://mon.gov.ua/ua/news/monzapuskaye-informacijnu-kampaniyu-pro-te-yak-zaspokoyiti-ditej-pid-chas-vijni>.
2. Як подбати про дитину, якщо ви знаходитесь з нею в укритті <https://www.youtube.com/watch?v=VpJXr3UXCvo>.
3. Як говорити з дитиною, якщо батько чи мати захищає країну <HTTPS://MON.GOV.UA/UA/PSIHOLOGICHNA-TURBOTA-VID-SVITLANI-ROJZ/YAKSHOVATKO-CHI-MATI-ZAHISHAYE-KRAYINU>.
4. Правила підтримки, якщо родина евакуюється з дитиною <https://www.youtube.com/watch?v=8ml9RPFun7s>.
5. Фізична безпека дітей під час війни. Сайт «Освітній омбудсмен України» <https://eo.gov.ua/fizychna-bezpeka-ditey-pid-chas-viyny-pravylapovedinky-v-evakuatsii-na-okupovanykh-terytoriiakh-i-v-zoni-boyovykhdiy/2022/03/19/>.
6. Як підтримати дитину, якщо ви опинились у зоні активних бойових дій <https://www.unicef.org/ukraine/stories/safety-backpacks-and-ways-to-reducestress>.
7. Поради, як підтримати дитину в дорозі від ЮНІСЕФ <https://www.unicef.org/ukraine/stories/how-to-support-a-child-on-the-road>.
8. Рекомендації для населення під час воєнного стану <https://phc.org.ua/news/rekomendacii-dlya-naselennya-pid-chas-voennogo-stanu>.
9. Як поводитися на блокпостах з перекладом на жестову мову <https://www.youtube.com/watch?v=-YPGsjiqQI>.
10. Ресурси позитивного батьківства від ЮНІСЕФ «П'ять мов у спілкуванні з дитиною» <https://www.unicef.org/ukraine/documents/five-lovelanguages-in-communication-with-child>.
11. Підтримка батьків та дітей під час війни <https://www.unicef.org/ukraine/parents-children-support-during-military-actions>.
12. Психологічна допомога для дітей [Психологічна турбота від Світлани Ройз - YouTube](#).
13. Як надавати першу психологічну допомогу <https://moz.gov.ua/article/news/rekomendacii-z-psihologichnoi-dopomogi>.

14. Як підтримати дітей у часи невизначеності та стресу. Поради від ЮНІСЕФ <https://www.unicef.org/ukraine/stories/7-tips-for-parents>.
15. Як допомагати дітям у замкненому просторі <http://www.barabooka.com.ua/yak-dopomagati-dityam-u-zamknenomu-prostori/>.
16. Методичні рекомендації щодо надання першої психологічної допомоги сім'ям з дітьми, дітям, які перебувають/перебували у зоні збройного конфлікту <https://dszn-zoda.gov.ua/node/495>.
17. Для тих, хто приймає емігрантів і переселенців, для допомоги в адаптації https://www.youtube.com/watch?v=UXnS_T5JD5s&list=PLFVSJgZgf7h8rXg9TTyevxZkdfxAQXodS&index=8.
18. «Розкажи мені». Безкоштовна інтернет-платформа для психологічних консультацій. <https://tellme.com.ua/>
19. Як говорити про війну та повітряну тривогу з дітьми: поради чернівецької психологині. <https://shpalta.media/2022/03/02/yak-govoriti-provijnu-ta-povitryanu-trivogu-z-ditmi-poradi-cherniveckoi-psixologini/>
20. Як швидко заснути, коли ви тривожні і вам важко розслабитися <https://phc.org.ua/news/yak-shvidko-zasnuti-koli-vi-trivozhni-i-vam-vazhkorozslabitisya>.
21. Як перевірити правдивість джерела інформації <https://www.pedrada.com.ua/article/3025-yak-perevriti-pravdivst-djerela-nformats>.
22. Перелік матеріалів для дошкілля «Сучасне дошкілля під крилами захисту». [HTTPS://MON.GOV.UA/UA/OSVITA/DOSHKILNA-OSVITA/SUCHASNEDOSHKILLYA-PID-KRILAMI-ZAHISTU/PEDAGOGAM-ZAKLADIV-DOSHKILNOYI-OSVITI](https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkylna-osvita/suchasnedoshkillya-pid-krilami-zahistu/pedagogam-zakladiv-doshkilnoyi-osviti)
23. Платформа розвитку дошкільнят “НУМО” Навички для дошкільнят. <https://numo.mon.gov.ua/>.
24. Онлайн-садок НУМО – спільний проєкт ЮНІСЕФ та Міністерства освіти і науки України. Розвивальні відеозаняття для дітей 3-6 років https://www.youtube.com/playlist?list=PLJ231j4oXT7GY_u4kkhrKIpVJLyS2WLg
25. Онлайн-медіаресурс, присвячений освіті та вихованню дітей в Україні <https://osvitoria.media>

Перелік сайтів, матеріали яких будуть корисними для вихователів, батьків, дітей і для інших учасників освітнього процесу

- Вебінар «Як підвищити ефективність дистанційної роботи». <https://www.youtube.com/watch?v=MbFvVyacZOE>
- Моя країна – Україна: хрестоматія для дошкільнят з національнопатріотичного виховання / автори і укладачі – Н. Гавриш, О. Косенчук. – Харків: Ранок, 2022. – 96 с.
- Збірка абеток, казок, приказок, цікавинок, дитячих ігор тощо <http://abetka.ukrlife.org/>
- Серія з 10 онлайн зустрічей, які розроблені командою The LEGO Foundation. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/suchasne-doshkillyapid-krilami-zahistu/pedagogam-zakladiv-doshkilnoyi-osviti/lego-igrovi-onlajnvyayemodiyi-dlya-doshkilnyat>
- Онлайн платформа для розвитку дітей (інтерактивні вправи, цікаві завдання) https://learning.ua/#google_vignette
- Платформа «Розвиток дитини». Практичні завдання для всебічного розвитку дітей <https://childdevelop.com.ua/>
- Радіо хвиля авторських казок українською мовою для дітей. <https://kazky.suspilne.media/list.php>
- Мультитики, книги, казки, що допоможуть відволікти дітей під час перебування в укритті <https://dytyna.blog/multyky-knygy-kazky-shhodopomozhut-vidvolikty-ditej-pid-chas-perebuvannya-v-ukrytti/>
- Безкоштовні розмальовки на тему «Правила гігієни» <https://mamabook.com.ua/bezkoshtovni-rozmalyovku-gigiena-10/>
- Мультфільм «Небезпечні знахідки». https://www.youtube.com/watch?v=gx7XHXAL2_g
- Аудіоказки для малят https://oll.tv/uk/kids_audio-tales
- «Війна очима дітей», конкурс дитячих малюнків. <https://vseosvita.ua/no-war>

- Мультфільм «Про мінну безпеку: Лісовий скарб»
ЮНІСЕФ <https://www.youtube.com/watch?v=V5JZWI8TrEY>
- Поради від захисника України: МОН розробило інформаційний комікс для дітей у воєнний стан <https://mon.gov.ua/ua/news/poradi-vidzahisnika-ukrayini-mon-rozrobilo-informacijnij-komiks-dlya-ditej-u-voyennij-stand>
- Аудіоказки українською <https://audiokazky.in.ua/>
- Ігри для зняття стресу у дітей <https://dytyna.blog/igry-dlya-znyattystresu-u-ditej/>.
- «Дерево казок» — читати та слухати казки (аудіо) різних народів. <https://derevo-kazok.org/audio-tales/>
- Журнал для дошкільнят і молодших школярів «Джміль» (цікаві бесіди, вірші, приказки, оповідки, нетрадиційні техніки образотворчості, дослідження в домашніх умовах, комікси, електронні додатки тощо) <https://jmil.com.ua/2022-2>
- Кращі казки з усього світу для читання дітям дорослими, добірка аудіо казок. <http://kazkar.info/>
- Казки для дітей українською мовою. https://onlyart.org.ua/children/kazky/?fbclid=IwAR2yXzQTyfuUTtCw7nnTTQYVAj2g4T42oRwfe6i8NactHTqRDh-8_tc1KK8
- Український дитячий портал: авторські вірші, лічилки, веселі історії, анекдоти, загадки, прислів'я <https://sonyashnik.com/>
- Національна освітня інтернет-платформа <https://vseosvita.ua/>.

Додаток 2
до листа МОН від 02.04.2022 № 1/3845-22

**ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ ЗАХИСТУ ВИХОВАНЦІВ ПІД ЧАС
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

ЗМІНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ

Закон України « Про освіту» ст 57-1 .

Ст 20 Кодексу цивільного захисту
України (КЦЗУ)

Ст 32 Кодексу цивільного захисту
України (КЦЗУ)

Ст 33 Кодексу цивільного захисту
України (КЦЗУ)

Ст 130 Кодексу цивільного захисту
України (КЦЗУ)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

За підтримки Команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України

План - план реагування на надзвичайні ситуації вихователя закладу дошкільної освіти. Матеріал розроблено та адаптовано до українських реалій на основі стандартів безпеки Міжнародної громадської організації «Save the Children», Національного центру здоров'я та благополуччя дітей раннього та дошкільного віку.

Матеріал не є обов'язковим до виконання та носить рекомендаційний характер.

Київ 2022 М

Складники Плану реагування на надзвичайні ситуації вихователя закладу дошкільної освіти*

*На даній блок-схемі представлений примірний перелік складників Плану реагування на надзвичайні ситуації вихователя закладу дошкільної освіти. Перелік не є вичерпним та може бути доповненим іншою інформацією за Вашим бажанням.

СКЛАДАЄМО ПЛАН РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

01

ВИЗНАЧАЄМО РИЗИКИ

На підставі відомостей, отриманих від територіальних органів управління цивільного захисту, місцевих органів виконавчої влади та територіальних органів ДСНС, визначаємо найбільш потенційні загрози для вашого закладу.

ВИЗНАЧАЄМО КОМАНДУ РЕАГУВАННЯ

Розподіляємо ролі між персоналом та складаємо план комунікації.

02

03

РОЗРОБЛЯЄМО АЛГОРИТМИ

Складаємо алгоритми дій для кожної ситуації.

ОФОРМЛЯЄМО ПЛАН В ЄДИНИЙ ДОКУМЕНТ ТА РОЗПОВСЮДЖУЄМО СЕРЕД БАТЬКІВ

З метою оперативного реагування на надзвичайну ситуацію інформуємо про план усіх учасників освітнього процесу.

04

05

ВІДПРАЦЬОВУЄМО ПЛАН ЕВАКУАЦІЇ З ДІТЬМИ

Проводимо навчальні тренування з дітьми з метою автоматизації навичок з одночасним інформуванням батьків.

ВИЗНАЧАЄМО НАЙБІЛЬШ ВІРОГІДНІ РИЗИКИ*

Вид надзвичайної ситуації	ТАК	НІ	Можливо
---------------------------	-----	----	---------

Захоплення будівлі закладу освіти			
-----------------------------------	--	--	--

Загроза вибуху чи атаки з повітря			
-----------------------------------	--	--	--

Обстріл			
---------	--	--	--

Пожежа			
--------	--	--	--

Повінь			
--------	--	--	--

Землетрус			
-----------	--	--	--

Хімічна атака			
---------------	--	--	--

Біологічна атака			
------------------	--	--	--

*За міжнародними стандартами кожен заклад освіти визначає найбільш вірогідні ризики відповідно до техногенної, природної та воєнної ситуації у регіоні.

Як діяти у випадку надзвичайної ситуації?

*Даний алгоритм дозволяє керівнику ЗДО обрати план реагування в залежності від умов НС, даючи відповідь на три питання.

РОЗРОБЛЯЄМО ПЛАН ТА ВИЗНАЧАЄМО КОМАНДУ РЕАГУВАННЯ

Зазначте необхідну інформацію

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ІНФОРМУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПРО НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ

СПОСІБ СПОВІЩЕННЯ ПЕРСОНАЛУ ПРО НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ІНФОРМУВАННЯ ЕКСТРЕНИХ СЛУЖБ

СПОСОБИ СПОВІЩЕННЯ ЕКСТРЕНИХ СЛУЖБ

СПОСОБИ СПОВІЩЕННЯ ЕКСТРЕНИХ СЛУЖБ У ВИПАДКУ ЗНИКНЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА СПОВІЩЕННЯ БАТЬКІВ АБО ЗАКОННИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ДІТЕЙ

СПОСОБИ СПОВІЩЕННЯ БАТЬКІВ АБО ЗАКОННИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ДІТЕЙ

СПОСОБИ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПЕРЕБІГУ НС ВІД ОФІЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ПІД ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ В УКРИТТІ

СПОСОБИ КОМУНІКАЦІЇ МІЖ КОЛЕКТИВОМ ТА АДМІНІСТРАЦІЄЮ ЗАКЛАДУ ПІД ЧАС НС

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА РЕАЛІЗАЦІЮ ПЛАНУ ДІЙ У ВИПАДКУ НС У ГРУПІ

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ТРИВОЖНУ ВАЛІЗУ

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ОБЛІК ТА ВЗАЄМОДІЮ З ДІТЬМИ

План дій вихователя у випадку евакуації за межі закладу

Отримано сигнал «Увага всім» (звук сирени, сповіщення відповідними мобільними додатками тощо) про надзвичайну ситуацію*. Відповідальний сповіщує екстрені служби. Розпочинаємо план евакуації за межі закладу освіти.

Подаємо дітям сигнал про евакуацію. Рахуємо дітей. Беремо тривожну валізу.

Евакуюємо дітей по запланованому маршруту. У випадку блокування основного маршруту використовуємо запасний.

Евакуюємо дітей до заздалегідь визначеного місця. Перевіряємо ще раз кількість дітей. У випадку відсутності когось із дітей повідомляємо адміністрацію**.

Заспокоюємо дітей. Переконуємося, що діти їдять та п'ють. Повідомляємо інформацію батькам.

Залишайтеся в укритті, допоки не отримаєте подальшу інформацію від екстрених служб чи адміністрації закладу.

З метою ефективного організації дітей під час евакуації можна використовувати евакуаційні канати.

Перевірте наявність на верхньому одязі дітей бірок з відомостями про дитину, адреси проживання батьків та контактними номерами телефонів

*Відповідно до Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій затвердженого постановою КМУ №841 від 13.10.2013 року, рішення про евакуацію, маршрут та місце евакуації приймає керівник установи.
**Керівник ЗДО залишається у приміщенні закладу освіти поки не буде евакуйовано увесь персонал та дітей.

План дій вихователя у випадку аварійного блокування

Якщо евакуація за межі будівлі неможлива, розпочинаємо процедуру аварійного блокування.

Якщо кімнату неможливо закрити, залишайтеся в ній та намагайтеся зберігати тишу.

Отримано сигнал «Увага всім» (звук сирени, сповіщення відповідними мобільними додатками тощо)*. Відповідальний оповіщує екстрені служби. Розпочинаємо план аварійного блокування у закладі освіти.

Подаємо дітям сигнал про евакуацію у будівлі. Увесь персонал закладу несе відповідальність за дітей, які знаходяться поруч у момент аварійного блокування.

Зачиніть двері з середини приміщення, за можливості додатково заблокуйте їх. Зберіть дітей у визначеному місці якомога далі від вікон. Візьміть тривожну валізу.

Евакуюємо дітей до заздалегідь визначеного місця. Перевіряємо ще раз кількість дітей. У випадку відсутності когось із дітей повідомляємо адміністрацію**.

Повідомляємо адміністрацію та батьків про поточну ситуацію, стан дітей та персоналу.

Заспокоюємо дітей та намагаємося зберігати тишу. За можливості періодично перевіряємо оновлення інформації.

План дій вихователя у випадку укриття у приміщенні закладу освіти

Отримано сигнал «Увага всім» (звук сирени, сповіщення відповідними мобільними додатками тощо)*. Відповідальний оповіщує екстрені служби. Розпочинаємо план евакуації в укриття у приміщенні закладу освіти.

Подаємо дітям сигнал про евакуацію. Рахуємо дітей. Беремо тривожну валізу та супроводжуємо дітей в укриття.

В укритті інструктуємо дітей зайняти позиції відповідно до типу надзвичайної ситуації, заспокоюємо.

Перевіряємо ще раз кількість дітей. У випадку відсутності когось із дітей повідомляємо адміністрацію. Сповіщуємо адміністрацію та батьків про виникнення надзвичайної ситуації.

Заспокоюємо дітей. Переконаємося, що діти їдять та п'ють, якщо це можливо.

Залишайтеся в укритті, допоки не отримаєте подальшу інформацію від екстрених служб чи адміністрації закладу.

Перевірте наявність на верхньому одязі дітей бірок з відомостями про дитину, адресою проживання батьків та контактними номерами телефонів

*Відповідно до Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій затвердженого постановою КМУ №841 від 13.10.2013 року, рішення про евакуацію, маршрут та місце евакуації приймає керівник установи.

**Керівник ЗДО залишається у приміщенні закладу освіти поки не буде евакуйовано увесь персонал та дітей.

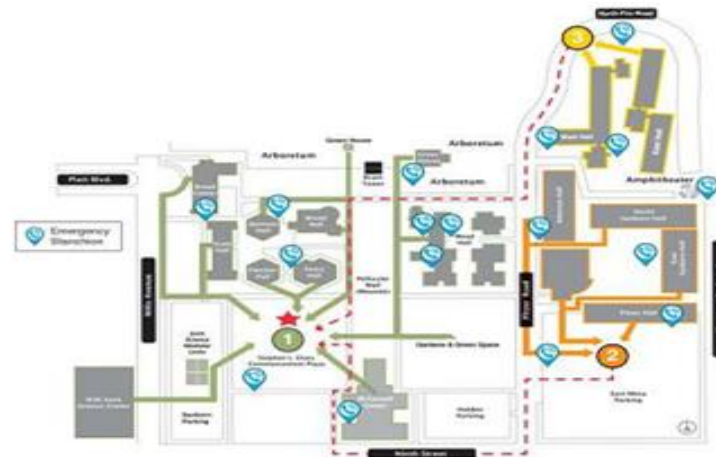
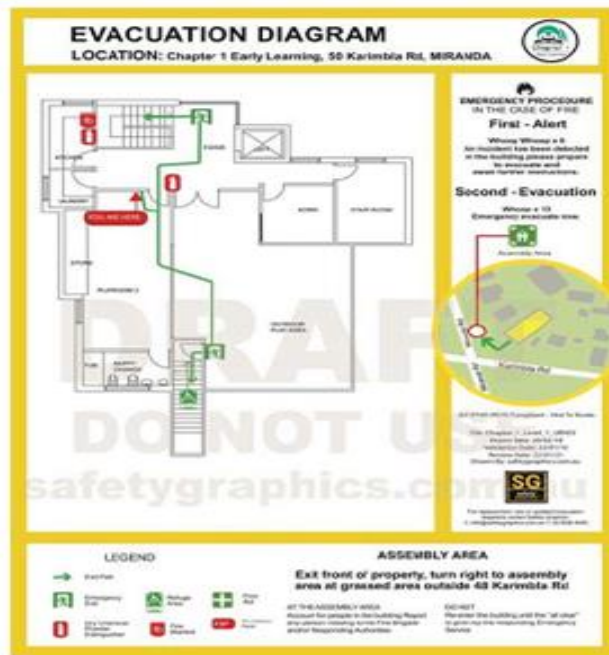
*Відповідно до Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій затвердженого постановою КМУ №841 від 13.10.2013 року, рішення про евакуацію, маршрут та місце евакуації приймає керівник установи.

Мапа евакуації вікової групи

Міжнародні стандарти безпеки на випадок надзвичайної ситуації радять мати заздалегідь погоджений маршрут переходу в укриття для кожної групи ЗДО.

Пропонуємо скористатися інструментом для по розробки такого маршруту, що розміщений за посиланням: <https://www.vic.gov.au/emergency-management-planning-tutorials-department-education-and-training#creating-an-area-map>

Нижче наводимо приклади евакуаційних мап.

Ілюстровані інструкції для дітей

Зупинись, стань у лінію!

Йди, а не біжи!

Слухай вихователя, а не розмовляй!

Мої дії у випадку аварійного блокування у садочку

Заспокоїтись

Я не один. Поруч зі мною дорослі та друзі. Про мене подбають.

Уважно слухати дорослих

Дорослі, які поруч зі мною, розкажуть, що відбувається та що мені робити.

Переміститися

Ми перейдемо у безпечну частину групи. Якомога далі від вікон та дверей.

Зберігати тишу

Я буду зберігати тишу, ніби ми граємо у шпигунів.

Якщо твій одяг горить

ЗУПИНИСЬ

Ляж на підлогу

Закрий обличчя руками, котись

